

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2026**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, PED. PREȘC.,
METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. RROMANI MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A. Limba și literatura rromani maternă (20 de puncte)

Drabaren o tēksto thaj xramosaren nūmaj rromanesθe so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

E ivendesqe šukarimata

Sar khere kaθar i škòla me zav,
Dikhav sar o iv ucharavel o gav.
O gav xurăvel pes parne gadença
Thaj le čhavenqe lošalimatença.

E čhavorre andar iv kamen
Ivesqe manuša te keren.
La saniaça p-o plajn te zan,
So šukar khelen pen thaj asan!

E gavesqe droma si paxojsarde,
Tha` e khera andre si tatārde.
And-e bova i jag šukar phabol,
I daj avel thaj le čhavenqe mothol:

– Aven, te tatären tumare vasta,
Te drabaras paramičienqe lila!
Te xan kovlo manro thaj tati zumi,
Save kerdäs len tumari mami!

(palal o Jonel Kordovàn)

1. Arakhen e antonimură vaș e alava: *šukar, andre, kovlo*! **3 pùntură**
2. Xramosaren o definito thaj o bidefinito artikulo vaș e avutne substantivură ka-o jekhipen thaj ka-o butipen: *kher, gav, daj!* **6 pùntură**
3. Nakhaven i kernavni/ o vërbo „anel” ka-o avutno vaxt e indikativone modosqo. **6 pùntură**
4. Ambolden and-i rumunikani čhib e anglutne duj ströfe andar i poezia dini maj opre! **5 pùntură**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

Veneam spre casă într-una dintre aceste zile în care primăvara s-a hotărât totuși să coboare peste noi, veneam moleșită de soare și de astenie, cu o oboseală în care trupul nu mai pretinde ordine, ci ia asupra sa conducerea automată a mișcărilor, dând gândurilor vacanță și suferințelor somn. Veneam spre casă încet, cu fularul în sfârșit deznodat și paltonul desfăcut, oprindu-mă să mă uit, curioasă și absentă, în egală măsură, la fiecare gard mai ciudat, [...], la fiecare trecător purtând pe chip expresia aceluiași somn transparent prin care pluteam fericită și eu. Veneam spre casă, deci, fără să mă grăbesc, când m-am oprit să privesc un joc de copii. Așezați ca într-un amfiteatru pe treptele curbe ale unei clădiri, opt sau poate nouă țânci, nedepășind cinci-șase ani, stăteau cuminiți unul lângă altul, în timp ce o fetiță mai răsărită îi domina din față, în picioare, interogându-i pe rând. Se jucau de-a școala.

(adaptare după Ana Blandiana, Regula jocului)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul de mai sus:

1. Transcrieți, din textul dat, două cuvinte care conțin diftongi diferiți. **2 puncte**
2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în următoarea secvență: *Veneam spre casă încet, cu fularul în sfârșit deznodat și paltonul desfăcut, oprindu-mă să mă uit, curioasă și absentă, în egală măsură, la fiecare gard mai ciudat, [...].* **4 puncte**
3. Alcătuiți un enunț în care substantivul *fularul* să aibă funcția sintactică de subiect. **2 puncte**
4. Transcrieți, din primul enunț al fragmentului dat, o propoziție secundară. **2 puncte**
5. Redactați un text de maximum o pagină, în care să prezentați particularitățile unei *schife* incluse în programa de concurs. **10 puncte**

În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *schifă*;
- precizarea a două trăsături ale unei *schife*, prezente într-una dintre operele literare incluse în programa de concurs;
- prezentarea detaliată a uneia dintre cele două trăsături precizate, valorificând textul literar ales;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat cu privire la mesajul *schifei* selectate.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul textului este la alegere.

Pentru **conținutul** textului veți primi **7 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **3 puncte** (*organizarea ideilor în scris și utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate și încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Pedagogie preșcolară

Redactați un eseu, de una-două pagini, în care să prezentați importanța *motivației* din perspectiva învățării în grădiniță.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- definirea conceptului de *motivație*, ca o condiție internă a învățării în grădiniță;
- prezentarea importanței pe care *motivația* o are în cadrul învățării în grădiniță;
- susținerea unei opinii cu privire la rolul pe care *motivația* îl are în realizarea unei învățări eficiente în grădiniță.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **15 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum o pagină.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba rromani maternă în învățământul preșcolar

(15 puncte)

1. Xramosaren, and-e 15-20 rëndură, and-i rromani vaj rumunikani čhib, palal sar sikaven le čhavorren jekh khelipen! Save si e etăpe e khelipnasqe? **5 pùnkturnă**
2. Xramosaren, and-i rromani vaj rumunikani čhib, palal jekh kurkesqo projèkto jekhe temača savi tume kamen la. **5 pùnkturnă**
3. Sikaven, and-i rromani vaj rumunikani čhib, sar keren e čhavorrenqi evaluàcia and-i barörri / xurdelin utilizisarindoj o portofòlivo! So si o portofòlivo? So si and-jekh portofòlivo? **5 pùnkturnă**

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

a) Definiți conceptul de *lectură după imagini*, ca modalitate de realizare a activităților didactice în învățământul preșcolar. **5 puncte**

b) Prezentați desfășurarea unei activități de *lectură după imagini*, pentru grupa de vârstă 5-6 ani, domeniul experiențial *Limbă și comunicare*, tema anuală de studiu *Când/cum și de ce se întâmplă?*. **10 puncte**